

برخورد نادرست با بازداشت شدگان جنگ در بازداشتگاه های افغانستان نیازمند تدابیر بیشتر، وقایعی و اصلاحی میباشد

کابل – 20 جنوری سال 2013: بر اساس یک گزارش نشر شده امروز، یوناما دریافته که با وجود تلاش های زیاد از جانب حکومت افغانستان و همکاران بین المللی اش برای رسیدگی به برخورد نادرست با بازداشت شدگان جنگ، هنوز هم شکنجه یکی از نگرانی های جدی در شماری زیادی از بازداشت گاه های افغانستان بشمار میرود. برنامه یوناما برای نظارت از بازداشتگاه ها که بر اساس ماموریت اش توسط شورای امنیت ملل متحد انجام میدهد هدف آن کمک به دولت افغانستان و بهبود رعایت حقوق بشر و حاکمیت قانون در سکتور محابس می باشد که در همکاری با مقامات افغانی اجراء می شود.

این گزارش 139 صفحه ای یوناما تحت عنوان "برخورد با بازداشت شدگان جنگ در بازداشتگاه های افغانستان": گذشت یک سال بین ماه های اکتوبر 2011 الی اکتوبر 2012 از 89 مرکز بازداشت در 30 ولایت افغانستان دیدار نموده و با 635 تن از بازداشت شدگان جنگی که توسط پولیس ملی، ریاست امنیت، اردوی ملی و پولیس محلی افغانستان گرفتار شده اند، مصاحبه نموده است. این بررسی علاوه بر مصاحبه با مخاطبین چند جانبه بر اساس ارزیابی های جدی، تحلیل و تایید اسناد و دیگر مواد نیز انجام شده است. ریاست عمومی امنیت ملی و وزارت امور داخله دسترسی به این مراکز را فراهم ساختند و در مدت زمان نظارت با یوناما نیز دیدار نمودند تا اطلاعات دقیق را شریک ساخته و علاوه بر شریک ساختن نگرانی ها اقدامات لازم را نیز پیگیری نمایند.

با استفاده از روش و میتود های پذیرفته شده بین المللی و معیار و کارکرد های درست، یوناما دریافت که از میان 635 فرد بازداشت شده جنگ با بیش از نیم آنها یعنی با (326) تنی که مصاحبه صورت گرفته همه در 30 بازداشتگاه پولیس و ریاست عمومی امنیت ملی از اکتوبر 2011 تا اکتوبر 2012، همه با شکنجه و برخورد نادرست روبرو شده اند. شکنجه همانگونه که در قوانین بین المللی و قوانین افغانستان منع است، به عنوان یک روش تحقیر آمیز در جریان تحقیق مورد استفاده قرار گرفته و کارمندان افغانی در جریان تحقیق و عمدتاً با هدف گرفتن اقرار و معلومات بر زندانیان درد و شکنجه تحمیل نمودند. چهارده روش شکنجه و برخورد نادرست شبیه برخورد هایی که قبلاً توسط یوناما به ثبت رسیده، شرح داده شده است.

این مطالعه دریافته هرچند حوادث شکنجه در بازداشتگاه های پولیس در مقایسه به زمان گذشته افزایش یافته (از 286 توقیف شده جنگی 125 تن یا 43 فیصد آنها، مورد شکنجه قرار گرفته، در حالیکه در 12 ماه گذشته این میزان فقط 35 فیصد بوده). مصاحبه شدگان در توقیف ریاست عمومی امنیت ملی در مقایسه به زمان گذشته برخورد نادرست و شکنجه کمتری را تجربه کرده اند (از جمله 514 تن، 178 تن یا 35 فیصد شان در مقایسه با سال گذشته 12 کاهش در میزان شکنجه را تجربه نمودند در حالیکه در گذشته میزان شکنجه و برخورد نادرست در ریاست عمومی امنیت دولتی 46 فیصد بیشتر ثبت شده بود). شماری زیادی از توقیف شدگان هم توسط پولیس ملی افغانستان و هم چنین توسط ریاست عمومی امنیت و یا سایر نهاد های دولتی شکنجه شده اند.

یان کوبیش نماینده خاص سر منشی ملل متحد در افغانستان گفت: "یافته های گزارش یوناما موجب نگرانی جدی می باشد. حکومت بطور پیوسته تعهدات اش را به قوانین بین المللی و حقوق بشر و احکام مربوط به قوانین مربوطه افغانستان تکرار نموده است، و گفته که برخورد نادرست با توقیف شدگان پالیسی دولت افغانستان و یا نهاد های آن نمی باشد، بلکه در حقیقت برخورد های انفرادی محسوب می شود. توجه و تلاش حکومت برای رسیدگی به این رفتار های تحقیر آمیز قابل ملاحظه و ترغیب کننده می باشد و نتایج مثبتی را در پی داشته، اما سیستم بقدر کافی نیرومند نیست تا بتواند برخورد نادرست با توقیف شدگان را کاملاً متوقف سازد. در ضمن بصورت واضح لازم است تا شکنجه بصورت کامل متوقف و محو گردد."

دولت افغانستان یک سلسله تدابیر را با هدف برخورد بهتر و در پاسخ به نگرانی های گزارش یوناما روی دست گرفته؛ که بصورت مفصل در پاسخ خود به ضمیمه گزارش یوناما که در این گزارش به آن اشاره شده مشخص ساخته است. بنا به اظهارات ریاست عمومی امنیت ملی و وزارت امور داخله، یک برنامه آموزشی گسترده بخاطر جلوگیری از رفتار نادرست با توقیف شدگان که بر اساس رهنمود های پالیسی صادر شده، باعث افزایش میزان نظارت و تقررر جدید کارمندان در این بخش ها شده است. ریاست عمومی امنیت ملی در سال 2012 مدیریت حقوق بشر را در تشکیل خود اضافه نموده که بصورت مستقیم به رئیس عمومی امنیت ملی گزارش می دهد و هم چنین وزارت امور داخله نیز خاطر نشان ساخته که دفتر حقوق بشر را در چوکات پولیس ملی افغانستان بیشتر از پیش تحکیم و تقویت بخشیده است. هر دو نهاد ابراز داشتند که اتهامات برخورد نادرست را بررسی نمودند، اما تا حال مشخص نیست که آیا یکی از این تحقیقات داخلی به پیگرد عدلی یا اخراج افسران دخیل در شکنجه توقیف شدگان از وظیفه منجر گردیده و یا اینکه در جلوگیری از شکنجه ناکام می باشد.

جورجیت گنجان مسول واحد حقوق بشر یوناما می گوید: "یوناما در نتیجه چند تحقیق متوجه عدم حسابدگی پیوسته در مورد مجریان شکنجه شده که هیچ یک از افسران مسئول در شکنجه مورد پیگرد عدلی قرار نگرفته اند. دریافت ها نشان میدهد که نمی توان صرف با آموزش، نظارت و یا رهنمود ها به مسئله شکنجه رسیدگی کرد، بلکه این امر نیازمند تدابیر حسابدگی کامل می باشد تا بتوان در جلوگیری از آن استفاده درست نمود. بدون ممانعت و بازدارندگی از کاربرد شکنجه، بشمول یک روند تحقیق مستقل و قوی، پیگرد جنایی و رد پیوسته محاکم در مورد اخذ اقرار از طریق شکنجه، مسئولین افغان هیچگونه مشوق دیگری برای پایان بخشیدن به شکنجه را در دست ندارند."

در طول مدت نظارت، آیساف قبل از اینکه روند انتقال توقیف شدگان را از چند مرکز بین المللی از سرگیرد، برنامه نظارت از مراکز توقیف و برخورد با بازداشت شدگان را با هدف کمک مسئولین افغانی در کار اصلاح روند بازجویی و برخورد با توقیف شدگان پیاده نموده است. در ماه اکتوبر سال 2012، به تعقیب چند گزارش در مورد شکنجه در چند مرکز ریاست عمومی امنیت ملی و پولیس ملی افغانستان، به شمول مراکز که آیساف توقیف شدگان را به آنجا انتقال داده بودند، این بار روند انتقال توقیف شدگان را برای بار دوم به تعلیق قرار داد. به دنبال آن آیساف روند انتقال توقیف شدگان را به مراکز توقیف افغانستان متوقف ساخته و فقط به شمار اندکی از مراکز توقیف افغانی محدود نمود و روند نظارت و حسابدگی را تشدید بخشید.

یافته های یوناما یکبار دیگر ضرورت برای اصلاح عاجل و دراز مدت قضایی، پیگرد عدلی و سکتورهای تنفیذ قانون را تقویه نموده و 64 توصیه را برای دولت افغانستان و همکاران بین المللی اش نیز ارائه میدهد. پیشنهادات باعث تقویت توصیه ها در گزارش اکتوبر 2011 یوناما می گردد که بصورت کامل عملی نشده بود. علاوه بر دیگر اقدامات، یوناما ایجاد یک میکانیزم مستقل و ملی مانع شوند در مورد شکنجه را که در پروتوکول انتخابی کنوانسیون منع شکنجه توضیح گردیده، نیز توصیه می نماید. اینگونه میکانیزم خاص همراه با صلاحیت و ظرفیت خوب تجربی می تواند در داخل تشکیلات کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان باشد و بتواند تمام مراکز توقیف را نظارت، تحقیقات را پیگیری و توصیه های تخنیکی در مورد پیگرد عدلی را انجام و تدابیر اصلاحی یا چاره ساز را نیز ارائه دهد ایجاد چنین میکانیزم نیازمند

حمایت متمرکز و پیوسته دولت افغانستان و همکاران بین المللی آن می باشد. یوناما به کار نظارت خویش از توقیف شدگان ادامه میدهد و با دولت افغانستان و همکاران بین المللی شان نیز از نزدیک کار می کند تا تغییرات مثبتی را به بار بیاورد.

رسانه ها برای معلومات بیشتر می توانند به شماره **0786600105** تماس بگیرند.

راپور مکمل و نیز پاسخ حکومت افغانستان در وب سایت یوناما موجود میباشد
<http://unama.unmissions.org>

-

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), Kabul, Afghanistan
All media contact details are online at: <http://unama.unmissions.org>